

Impressie EMOVE werksessie 27-11-2014

Rijkswaterstaat Zee en Delta en Maritieme Toegang, beiden beheerders van een deel van het Schelde estuarium, zijn samen gestart aan het Europees gefinancierde project Estuaries on the MOVE (EMOVE)¹. In dit project staat gedeelde kennis van het systeem en adequaat beheer ervan in de toekomst centraal. Het project geeft ons de ruimte om te onderzoeken of we met een betrokken groep van stakeholders (belanghebbenden) gezamenlijke kansen kunnen verzilveren of initiatieven die hiertoe leiden in gang kunnen zetten.

Rijkswaterstaat en Maritieme Toegang gaan hiertoe in dit project via drie werksessies in gesprek met belanghebbenden. De inmiddels 3^e en laatste workshop is op 27 november gehouden bij het Portaal van Vlaanderen (Terneuzen). Hierbij was een diverse groep van Vlaamse en Nederlandse belanghebbenden aanwezig (zie bijlage 1 voor de deelnemers). De werksessie had als doelen om:

- De geselecteerde projectideeën een stap concreter maken.
- Terugkijken en vooruitkijken: doelen en visie van EMOVE (d.m.v gezamenlijke kennisdeling/beelden van de Schelde).
- Borging en overdracht van EMOVE naar shareholders/ Schelderaad en via hen naar de VNSC.

Presentatie van project ideeën

In een open en informele sfeer is gedurende de werksessie aan het behalen van deze doelen gewerkt. Na het welkomstwoord van Willy Oorthuysen (Rijkswaterstaat Zee en Delta) zijn de project ideeën die tijdens de tweede werksessie (30-9-2014) als meest kansrijk zijn opgepakt door de verschillende trekkers kort gepresenteerd. Het ging hierbij om de volgende 5 project ideeën:

1. Grensoverschrijdend natuurpark Groot-Saeftinge (trekkers: Peter Deckers, Peter Symens).
2. Wisselpolders/Groeiland (trekkers: Leo Adriaanse en Tjeu van Mierlo).
3. Ecologische effecten slibstorten/sedimentbeheer (voorheen: Buitendijkse Natuurontwikkeling laag dynamisch slib) (trekkers: Eric de Deckere, Frederik Roose, Willem de Visser).
4. "Buitenboordmotor" Schelderaad (trekker: Leo Adriaanse)
5. Zilte teelten (trekker Stijn de Roo): dit idee zal niet apart doorgaan en aansluiting zoeken bij Wisselpolders/Groeiland en Grensoverschrijdend natuurpark Groot-Saeftinge.

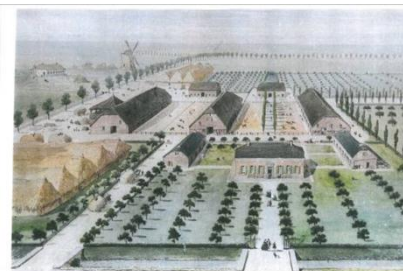
Hieronder de korte toelichting op de vier projecten die door gaan - zoals door de trekkers gepresenteerd op 27 november.

¹ Voor meer achtergrond informatie over het project EMOVE zie: <http://www.vnsc.eu/uploads/2013/09/flyer-embede-schelderaad-189-13-1.pdf>

1. Grensoverschrijdend natuurpark Groot-Saeftinghe (trekkers: Peter Deckers, Peter Symens).

De achtergrond van dit project is het feit dat door implementatie van natuurinrichtingsprojecten 1000 hectares natuur gecreëerd wordt wat vroeger landbouw was. Landbouw, natuur en mensen komen samen en daar moet iets moois gecreëerd worden.

Daarom is het idee ontwikkeld van een grensoverschrijdend natuurpark Groot Saeftinghe. Er wordt/is veel op gestudeerd, maar we moeten echt concrete acties ondernemen. In het gebied zijn kleinschalige projecten met sociaal-economische en economische impact. De trekkers willen samen met deze projecten verder een plan uitwerken. Uiteindelijk is het project niet beperkt tot Groot Saeftinghe, maar ook Prosperpolder-zuid, groot Arenberg, getijde gebieden. In het dorp Prosper is een monumentale hoeve. Deze kan als onthaalpoort voor het project – voor verschillende doelgroepen kunnen fungeren.

Na het uitwerken van het projectidee is er een gesprek geweest met DLG (namens provincie Zeeland). Deze heeft een plan voor de provincie Zeeland voor Groot Saeftinghe uitgeschreven. Daarnaast is een kleine melding gedaan bij Interreg. Er moet een trekkend team komen en daar wordt aan gewerkt, dit team zal aan de slag gaan, ook als er geen financiering vanuit Interreg komt.

2. Wisselpolders/Groeiland (trekkers: Leo Adriaanse en Tjeu van Mierlo).

De mensen in dit project zijn gemotiveerd door het combineren van een aantal belangrijke uitdagingen en willen het estuarium weer vitaal maken, met slikken, schorren, ondieptes en kraamkamers. Daarbij wordt gekeken naar veiligheid, bloeiende kansen voor havens naar de toekomst en (het behoud van/terugbrengen) rijke gronden voor de landbouw. Op dit vlak kan met wisselpolders/groeiland een flinke slag gemaakt worden. Een suggestie die wordt gedaan vanuit de deelnemers is om een koppeling op de korte termijn te leggen met vier master thesis projecten over zilte teelten die zijn opgestart bij de Universiteit Antwerpen.

3. Ecologische effecten slibstorten/sedimentbeheer (voorheen: Buitendijkse Natuurontwikkeling laag dynamisch slib) (trekkers: Eric de Deckere, Frederik Roose, Willem de Visser).

Dit idee is volop in ontwikkeling. In het project wil men kijken naar het breder concept van duurzaam hydro-morfologische beheer, met daarin slib en sediment beheer als integraal onderdeel. Zo wordt er gekeken naar hoe je op een optimale manier gebruik kunt maken van relevante ecosysteemdiensten: veiligheid, natuur, toegankelijkheid en het meer-geulen systeem en wat belangrijk is voor die functies. De doelstellingen van het project zijn ten eerste het concept van duurzaam hydro-morfologisch beheer uitwerken. En ten tweede kijken naar de impact op ecosysteem diensten en dan draagvlak creëren. Communicatie is zeer belangrijk in dit project.

4. "Buitenboordmotor" Schelderaad (trekker: Leo Adriaanse)

De 'buitenboordmotor' gaat over het faciliteren van samenwerking tussen stakeholders. Het doel van dit projectidee is dat de buitenboord motor zelf met ideeën komen en in de Schelderaad brengen. Randvoorwaarde is dat de Schelderaad en VNSC het idee van de buitenboordmotor steunen. Hoe die wordt vorm gegeven kan op verschillende manieren en moet samen besproken worden. Bijvoorbeeld via een 'Community of Practice'.

Werken in subgroepen aan de projectideeën²

Na de presentatie van de ideeën vraagt Robert Northolt (die vanuit de recreatie sector aanwezig is bij deze EMOVE werksessie) nadrukkelijk aandacht voor de kansen/drijvende kracht voor/vanuit de recreatie sector. Zeeland presenteert zich als land in zee, maar daarin is de Westerschelde onderbelicht, terwijl dit een economische motor kan zijn. Recreatie is een onbekend gremia, hoe je dit bekend gaat maken vraagt dan ook energie vanuit de sector en de andere stakeholders.

Op basis van de “implementatiecanvas” (een methode waarbij verschillende vragen moeten beantwoord om de voorstellen verder uit te werken) worden de project ideeën verder uitgewerkt. Daarnaast wordt aan ieder projectidee gevraagd de volgende vragen te beantwoorden:

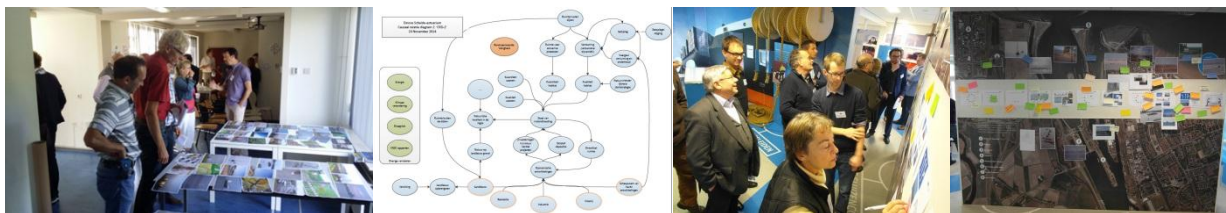
1. Wat gaan jullie de volgende keer vertellen aan de Schelderaad over dit projectidee?
2. Wat vraag je aan de Schelderaad? (en daarachter de VNSC)
3. Wat gaan jullie zelf doen?

De conclusie is dat er veel energie in de vier projecten zit. In bijlage 3 zijn de bovenstaande vragen per projectidee uitgewerkt.

Plenair: terugkijken en vooruit kijken: het verhaal van de Schelde

Tijdens de 3 werksessies van het EMOVE project is getracht om samen met de deelnemers ook een gedeeld beeld krijgen van de ‘werking’ van het systeem de Schelde. Welke beelden hebben de stakeholders, welke processen hebben invloed op elkaar en hoe zijn we hier komen? Voorafgaande aan de workshops zijn hiertoe een aantal partijen al geïnterviewd en is kennis rondom morfologische processen beschreven. Tijdens de eerste workshop is gevraagd aan de deelnemers om ‘hun’ foto van de Schelde mee te nemen en hebben de deelnemers in koppels antwoord gegeven op de vragen: hoe ‘helpt’ de Schelde mij? en waarvan heb ik ‘last’? Tenslotte is in de tweede workshop gewerkt aan een gezamenlijk ‘causaal diagram’ waarbij de onderlinge oorzaak-gevolg relaties tussen processen/ingrepen in en buiten de Schelde elkaar beïnvloeden.

Tijdens de laatste workshop is deze input samen gebracht in een presentatie die tracht antwoord te geven op de vraag: de Schelde nu: hoe zijn we hier gekomen? Aan de deelnemers is vervolgens de mogelijkheid gegeven om deze (eerste aanzet) aan te vullen/aan te scherpen. De presentatie inclusief de opmerking is [hier](#) te downloaden. Deze presentatie is zeker nog niet af, maar kan dienen als input voor een ‘verhaal’ van de Schelde.

² De uitgebreide input van de deelnemers (vragen, input plenair, subgroepjes) tijdens de workshop is te vinden in de bijlage.

Borging en overdracht van EMOVE resultaten naar Schelderaad

Na 'het verhaal van de Schelde' presenteren de trekkers van de project ideeën kort hun idee en de antwoorden op de drie vragen (1) Wat gaan jullie de volgende keer vertellen aan de Schelderaad over dit projectidee? 2) Wat vraag je aan de Schelderaad? (en daarachter de VNSC) en 3) Wat gaan jullie zelf doen?). Zij presenteren deze uitkomsten aan Luc Willems (voorzitter Schelderaad) en André van der Niet (secretaris Schelderaad).

Luc Willems – de voorzitter van de Schelderraad- geeft een reactie op de presentaties van de projecten.

Naar aanleiding van de EMOVE workshop heeft Dhr. Willems een vergadering gehad met Frederik Roose en Leo Adriaanse en de secretarissen van de VNSC over hoe verder te gaan met EMOVE. De Schelderaad is het officiële platform waar de stakeholders elkaar ontmoeten. De ministers hebben de Schelderaad opgericht en de VNSC dient er rekening mee te houden.

Dhr. Willems geeft nadrukkelijk aan dat de Schelderaad slechts adviserend kan zijn richting de VNSC. De projecten die het resultaat zijn van EMOVE worden gebracht aan de VNSC. Vervolgens vragen we de VNSC om een standpunt in te nemen ten aanzien van deze project ideeën. Daarom benadrukt Dhr. Willems dat de projectideeën wel moeten passen in 'de lijn' van de VNSC. Dhr. Willems kan zich voorstellen dat de VNSC zegt dat een bepaald projectidee niet in een primair proces past en ook niet binnen de Agenda voor de Toekomst. Deze twee zaken zijn de toetssteen van de VNSC voor het accepteren van project ideeën. Met dit in het achterhoofd geeft Dhr. Willems als volgt een reactie op de gepresenteerde 4 project ideeën.

- Wisselpolders/Groeiland is een avantgardistisch project. Het ontstaan is dankzij EMOVE want anders zijn die verbindingen veel moeilijker. Communicatie is een belangrijk aandachtspunt, je moet het heel goed omschrijven. Als je dat niet doet dan kan je niet beletten dat men er andere zaken bij gaat fantaseren. Hier kan Schelderaad mee helpen. Dit geldt ook als je plaatsen gaat aanwijzen, anders is het project dood voordat het begonnen is. Eerst moet een longlist en dan een shortlist gemaakt worden.
- Voorstel van optimalisatie van natuurlijk sedimentbeheer belicht een ander aspect. Dit ligt ook dichtbij waar de VNSC mee bezig is. Dus daar kun je makkelijker de verbinding leggen (bijvoorbeeld met Agenda van de Toekomst). Dit project start vanuit gezamenlijk is onderzoek. Onderzoeksfocus die er in sommige projecten al is, maar die wordt verruimd door nieuwe ideeën in te brengen.
- Het thema van het Grensoverschrijdend natuurpark interesseert ons vanuit het Secretariaat-generaal Benelux. We hebben al de Kalmhoutse Heide waarvoor een rechtspersoon bestaat. Er zijn ook alternatieven naast een VZW (vereniging zonder winst oogmerk) als rechtspersoon. Het zal vooral de vraag zijn welke overheid er het eerste mee bezig is. De provincie zou hier mogelijk een eerste rol moeten spelen. De vraag is of je goed zit bij VNSC, dan zit je in Den Haag en Brussel. De Schelderaad is echter bredere en kan er gebruik worden gemaakt van de (netwerkwerken) van de deelnemende stakeholders.
- Met de Buitenboordmotor wordt een werkwijze bedoeld die stakeholders samen blijft brengen en zodoende ideeën op te laten borrelen. Dit ligt heel dicht bij de Schelderaad. De Schelderaad heeft tot maximaal drie keer per jaar een vergadering en de agenda loopt snel vol. De EMOVE formule is goed, want zonder EMOVE hadden we dit niet naar boven gekregen. Het secretariaat is niet een groot probleem. In het organiseren van sessies hebben we van Schelderaad de grootst mogelijke deelname. Dhr. Willems geeft aan dat een belangrijke uitdaging wel de belastingen van personen is. Vooral middenveld organisaties moeten het met minder mensen doen.

Tenslotte spoort Dhr. Willems de shareholders van de ideeën die gepresenteerd vandaag wel aan om de volgende bijeenkomst van de Schelderaad te benutten. Deze vergadering (op 4 februari) kan dan

gebruikt worden als platform om een aantal zaken/project ideeën aan te brengen ten behoeve van de agenda van de volgende VNCS vergadering. Dhr Willems geeft wel aan dat dit echter nog geen garantie dat deze project ideeën ook daadwerkelijk worden omarmt door de VNCS, maar zeker een stap in de goede richting.

Vorbij EMOVE: doorkijk naar de toekomst

Omdat EMOVE een eindig project is, is het belangrijk om bij deze laatste workshop ook stil te staan bij hetgeen 'werkte' in EMOVE en welke 'spelregels' de deelnemers nog zouden willen toevoegen in de toekomst ('na' EMOVE). Hieronder de antwoorden die we kregen op deze vragen.

Wat moeten we meenemen?	Welke 'spelregels' vind je belangrijk om na EMOVE toe te voegen?
• Uitwisseling over Visie voor de Toekomst en andere estuaria	• Keuzes (van stakeholders) moeten ondersteund worden hydromorfologisch onderzoek (i.e. geen concessies doen aan veiligheid)
• De recreatie als speler in de Westerschelde	• Gebruik energie van maatschappelijk krachtenveld
• Open gesprekken tussen belanghebbenden	• Gezamenlijk gedeelde uitgangspunten
• Duidelijke uitleg naar de bevolking (draagvlak)	• Warm water (het wiel) niet heruitvinden
• Vrijblijvend out-of-the-box denken: en dan verder concreet inpassen (indien bruikbaar)	• Overeenkomst en complementariteit Vlaanderen en Nederland
• Keuzes in projecten maken....alles uitvoeren kan toch niet	• Geen Processie van Echternach: een proces dat onnodig traag of inefficiënt kan verlopen: drie stappen voor-, twee achteruit.
• Alleen samenwerking leidt tot winst	• Duidelijke afspraken over de interpretaties van de natuurwetgeving
• Één gezamenlijk gedeeld beeld van de toekomst van de Westerschelde.	• Motiveren van de inbreng
• Delen van kennis over de Schelde	• Doelgericht en concreet werken (geen praatbarak)
• Iedereen kan ideeën inbrengen	• Veel genuanceerder ingaan op waterveiligheid
	• Uitzoeken waar de beperkende factoren liggen in (natura-) wetgeving
	• Onderbouw de uitspraken of extra onderzoek

Voor de projectideeën is afgesproken dat deze ter besluitvorming zullen worden besproken op de volgende Schelderaad vergadering van 4 februari. Dit betekent dan dat aan de Schelderaad wordt gevraagd of zij akkoord kunnen gaan met het voorleggen van de projectideeën aan de VNCS.

De slotconferentie van EMOVE zal plaatsvinden op 4 maart 2015 te Antwerpen. Indien u deel wilt nemen aan deze conferentie kunt u zich aanmelden bij Frederik Roose (frederik.roose@mow.vlaanderen.be). Een uitnodiging volgt in januari 2015.

In de tussentijd zal het projectteam - waar mogelijk - nog ondersteunende acties uitvoeren gericht op de borging/uitwerking van het EMOVE project resultaten.

Om EMOVE – tot die tijd - te volgen kunt u kijken op <http://www.emove-project.eu/> of de [LINKED IN pagina](#) van het project.

BIJLAGE 1: LIJST VAN AANWEZIGE PERSONEN

Nr.	Deelnemer	Organisatie
1	Stijn De Roo	Boerenbond
2	Els Jasperse	Gemeente Vlissingen
3	Paul Cerpentier	Algemeen Boerensyndicaat Oost Vlaanderen
4	Guido Janssen	Bekkensecretariaat Benedenscheldebekken
5	Peter Deckers	Gemeente Beveren
6	Ria Van Ranst	Havenkoepel VZW & Antwerpse Scheepvaartvereniging
7	Eric de Deckere	Havenbedrijf Antwerpen
8	Tjeu van Mierlo	Zeeuwse Milieu federatie
9	Frank Kuijpers	Zuidelijke Land- en Tuinbouw Organisatie
10	Willem de Visser	Stichting De Levende Delta
11	Robbert Trompetter	Zeeland Seaports
12	Peter Symens	Natuurpunt
13	Robbert Northolt	Recreatie sector
14	Hester van Rees	Particulier
15	Jaap Geleijnse	Levende Delta
16	Luc Willems	Voorzitter Schelderaad
17	André van der Niet	Secretaris Schelderaad

ORGANISATIE		
Nr.	Deelnemer	Organisatie
18	Frederik Roose	Departement Mobiliteit en Openbare Werken
19	Kirsten Beirinckx	Departement Mobiliteit en Openbare Werken
20	Leo Adriaanse	Rijkswaterstaat Zee en Delta
21	Willy Oorthuijsen	Rijkswaterstaat Zee en Delta
22	Geert Roovers	Antea Group
23	Marcel Taal	Deltares
24	Stephanie Janssen	Deltares
25	Gerald Jan Ellen	Deltares

BIJLAGE 2: LIJST VAN GENODIGDEN

Genodigde	Organisatie
Guy Janssens	Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen
Dick Engelhardt	Zeeland Seaports
Harm Dotinga	Vogelbescherming Nederland
Martin Hemminga	Het Zeeuwse Landschap
Peter Symens	Natuurpunt
Aafke Brader	Zeeuwse Milieu Federatie
Peter de Koeijer	Zuidelijke Land- en Tuinbouworganisatie
Pieter van Oost	Boerenbond
Bregina Allewijn	Provincie Zeeland
Toine Poppelaars	Waterschap Scheldestromen
Ad Schenk	Gemeente Borsele
Annelies Van Der Donckt	Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten
Frank de Mulder	Provincie Oost-Vlaanderen
Guido Janssen	Benedensheldebekken Namens de Provincie Antwerpen
Wies Saman	Brabants Zeeuwse werkgevers
Peter van Severen	Vereniging Gentse Havenbonden en Ondernemingen
Rudi de Meyer	Vlaamse Havenvereniging
Paul Cerpentier	Algemeen Boerensyndicaat Oost Vlaanderen
Xavier Van Engelen	Antwerpse Scheepvaartvereniging vzw
Peter Mortier	Havenbedrijf Gent
Eric Schumacher	Provincie Zeeland

BIJLAGE 3: Uitwerking project ideeën

Project idee	Wat gaan jullie de volgende keer vertellen aan de Schelderaad over dit projectidee?	Wat vraag je aan de Schelderaad? (en daarachter de VNSC)	Wat gaan jullie zelf doen?	Opmerkingen
Grensoverschrijdend natuurpark Groot-Saeftinghe	Het grensoverschrijdend natuurpark is een park waar de mens kan vertoeven. Het project sluit nauw aan bij de standpunten in de OS 2010. Via project 26 moet er een en ander gebeuren om met de natuurlijke ingreep die grootschalig iets terug aan de mens te geven. Daarmee voelen wij ons gebeiteld. Met dit project kun je doen wat er geschreven en beloofd is. Belangrijk is dat de mensen in de omgeving met verschillende invalshoeken de meerwaarde van het project inzien en mee het draagvlak vormen. Project biedt groot draagvlak.	Het project vraagt aan de Schelderaad ondersteuning en het opnemen in een verruimde agenda van de toekomst. Baggeren is belangrijk, maar we willen ook hebben dat alles wat daar rondom speelt meengenomen wordt. De Schelderaad kan het project bij de VNSC neerleggen. Continuïteit is voor het project belangrijk. De provincie Zeeland heeft in de persoon van Richard Rozemeijer een plan gemaakt. Hij gaat mogelijk weg.	Er wordt een Interreg voorstel ontwikkeld voor het natuurbeheersplan. Er gaat een VZW (nl: stichting) opgericht worden bestaande uit meerdere partijen om gezamenlijk de schouders eronder te zetten. Lopende initiatieven worden verkennen en afgestemd. Een van deze initiatieven is bijvoorbeeld havenland.	Vraag: het project is grensoverschrijdend, maar een VZW is in België? Reactie: de EGTS moet er ook in en in EGTS zit ook een Nederlandse gemeente. We willen geen twee VZW's.
Wisselpolders/Groeiland	• Uiteraard hetgeen waar dit over gaat: 'duurzaam land creëren in samenwerking met de rivier / het estuarium / de natuur'. • Trots op onszelf. We hebben in een uiterst lastig dossier een gezamenlijke weg vooruit gevonden, gebaseerd op duurzaamheid en bouwen met de natuur. Deze samenwerking helpt de VNSC erg goed bij haar 'Agenda voor de Toekomst', waarin opgenomen "draagvlak voor natuurherstel". • Dat we op 3 sporen werk moeten doen (communicatie, onderzoek, praktijk) • We ontwikkelen een document en/of pitch die het idee goed neerzet en door alle betrokkenen wordt onderschreven (logo's er ook op bv?). We hopen het ook met visuele middelen goed te kunnen ondersteunen.	• Commitment • Melding aan VNSC, met verzoek om steun in zoeken naar fondsen • Op korte termijn (financiële) middelen van VNSC of beheerder(s) voor beperkte onderzoeken en steun bij communicatie naar achterban • Met de communicatiebehoefte van dit project rekening houden bij ontwikkelen van communicatiemiddelen	• Met de achterban aan de slag, vanuit de afspraken in het 'team' dat we met de initiatiefnemers zijn geworden. (Dus moeten er acties zijn die 'het team' in stand houden, wat niet heel scherp is afgesproken nog) • Pitch ontwikkelen, daar mee 'op pad' • Netwerk aanspreken op steun • Rondkijken naar grondeigenaars rondom Schelde die brood zien in dit initiatief	De aanwezigen staan achter het initiatief, maar zien zich ook genoopt te blijven redeneren vanuit het belang waar zij voor staan. Bestemmingswisselingen moeten niet 'te vaak' voorkomen. Een uitgangspunt bij het wisselen zal 'gelijk oversteken' moeten zijn. Dit is ook belangrijk omdat de innovatie die het project voorstelt niet zomaar bij alle achterbannen is uitgelegd. Het verwijst een zeker 'omdenken', dat alleen langzaam gemeengoed kan worden. De opdracht is om wantrouwen en scepsis weg te nemen. Ook zijn de locaties en de inbedding van een pilot niet evident. Ze zijn wel nodig om meer 'concrete beelden' te hebben. Ook allerlei bestuurlijke en juridische valkuilen zijn niet via een fictief project te ontdekken. Ook is de suggestie gedaan om het land dat tijdelijk aan het estuarium wordt gekoppeld om 'mee te groeien' niet te (ver)kopen, maar te pachten.

Impressieverslag werksessie 3: EMOVE, 27 november 2014

Project idee	Wat gaan jullie de volgende keer vertellen aan de Schelderaad over dit projectidee?	Wat vraag je aan de Schelderaad? (en daarachter de VNSC)	Wat gaan jullie zelf doen?	Opmerkingen
Ecologische effecten slibstorten/sedimentbeheer	Belangrijk om ten aanzien van hydromorfologisch beheer 'out of the box' te denken. Zowel wat betreft ten aanzien van optimalisatie van natuurlijk beheer als ten aanzien van huidige bestemmingen/gebruik van gebieden, bestaande wet- en regelgeving en ecosysteemdiensten.	1. Commitment vragen: is ons voorstel akkoord, mogen wij hiermee aan de slag? 2. Advies vragen ten aanzien van hoe om te gaan met het out of the box denken en met financiering van het project. 3. Verbinding met agenda voor de toekomst en vice versa!	Komende maanden (voor 4 februari) beknopt voorstel opstellen door het organiseren van een bijeenkomst ter voorbereiding waarbij: 1. Wie wil er meedenken + tijd investeren (inclusief afstemmen met de achterban) 2. Probleem helder krijgen 3. Beknopte voorstel voorbereiden ter besluitvorming 4 februari (ter toetsing – zie links hiernaast punt 1 en 2)	Heel belangrijk om zeer korte lijntjes met de agenda van de toekomst te zoeken/blijven vasthouden!
"Buitenboordmotor " Schelderaad	• een informeel platform waar stakeholders elkaar kunnen treffen om ideeën en suggesties te delen en uit te werken. • het is bottom-up en initiërend. • het wordt 2 á 3 keer per jaar georganiseerd, en gefaciliteerd. Facilitatie kan worden ingehuurd, of steeds door één van de stakeholders (als gast) worden gedaan. • het is gericht op het genereren van concrete projecten en voorstellen. • alle sectoren zijn welkom - genodigd. • de Schelderaad geeft secretariële ondersteuning	• morele support voor continuering van stakeholdersessies en daarmee van platform • € 10.000 per jaar voor locatie en facilitatie • secretariële ondersteuning	• actieve deelname aan het platform - bijeenkomsten • participeren in projecten die ons kansen bieden • actief meenemen - informeren en ophalen ideeën - van de achterban. • elkaar vinden en informeren.	Aanvullingen zijn (op basis van het invullen van de implementatie canvas) Oplanning: 1. het ontwikkelen van stakeholder-community (-ties) Kansen: 1. voeding geven aan Schelderaad 2. de kracht is informeel en bottom-up 3. ontwikkelen van visie per sector. Bijvoorbeeld recreatie zou dit voor Westerschelde nog moeten doen. Bedreigingen 1. dingen dubbel doen. 2. dingen die formeel worden. Hoe kan de maatregel verbeterd worden? 1. Zorgen dat het werkend wordt, door... 2. ... alle belangen moeten elkaar vinden 3. ... het moet goed voorbereid worden 4. ... verder gaan op wat er met EMOVE is bereikt 5. ... onafhankelijke facilitatie. 6. ... secretariaat Schelderaad 7. ... wisselwerking tussen sectoren 8. ... niemand uitsluiten, op basis van iedereen moet er iets brengen maar ook wat te halen hebben. 9. ... Meerwaarde voor partijen moet blijken.

